

*Said
Ahmad*

(1920-2008)

- Said Ahmad Husanxo‘jayev
1920-yilning 10-iyunida
Toshkent shahrining
«Samarqand darboza»
mahallasida tug‘ilgan.

Tinib-tinchimas bola

- Tabiatan qiziquvchan, tinib-tinchimas Said Ahmad adabiyotga kirib kelguncha juda ko‘p sohalarda o‘zini sinab ko‘rdi:

- *agitplakatlar yozdi;*
- *artist bo‘lishga urinib ko‘rdi;*
- *doktorlik maktabida o‘qidi;*
- *qurilish texnikumida tahsil oldi;*
- *rassomlik maktabiga qatnadi;*
- *mashhur fotochi Rensonga shogird tushdi;*
- *gazetalarga xabarlar yozdi.*
- **VA NIHOYAT YOZUVCHI BO‘LDI!**

BOBOLARI, OTA-ONASI, AKALARI HAQIDA

- Toshkentliklar Said Ahmadning bobosini «Dadaxo'ja duma» deb ulug'lashar, chunki u kishi sho'rolar to'ntarishidan ham oldin shahar dumasining deputati bo'lgan.
- Onasining otasi G'ulomxon toshbosma matbaa egasi bo'lgan.
- Otasi Husanxo'ja Dadaxo'ja o'g'li rus-tuzem maktabini tugatgan, rus tilini mukammal biladigan, Turkiy dunyoning mashhur ma'rifatchisi Ismoilbek G'aspirali bilan yaqinligi bor edi.
- Katta akasi Imomxon o'zbek stenografiyasining asoschisi hisoblanadi.
- Keyingi akasi Zuhurxon esa, irrigatsiya bo'yicha O'zbekistonning ilk professori edi.

ilk asar

- Boʻlajak yozuvchining ilk mashqi - «**Ishqiboz**» nomli hajviy hikoyasi oʻn olti yoshlarida «Mushtum» jurnalida chop etilgan.
 - (1936-yil)

MEHNAT FAOLIYATI

- «Mushtum» jurnalida (1938-1939, 1955-1957);
- «Yosh leninchi» gazetasida (1940-1941);
- O'zbekiston Davlat radio qo'mitasida (1941-1943);
- «Qizil O'zbekiston» gazetasida (1943-1947);
- «Sharq yulduzi» (1948-1950);
- Qator yillar O'zbekiston yozuvchilar uyushmasida adabiy maslahatchilik qildi.
- So'ng uyushmaning nasr bo'limiga boshchilik ham qildi.

Qatag'on

- O'tgan asrning 50-yillari boshlarida yozuvchi ko'plab ziyolilar qatorida qatag'onga uchrab, *«xalq dushmani» degan tuhmatlar bilan qamaladi.*
- U «aksilsho'raviy millatchilar guruhi a'zosi, zararli g'oyalar targ'ibotchisi» sifatida ayblanib, *Qozog'istonning Qarag'anda viloyati Jezqazg'an lagerida* bo'ladi.
- Uning «Qorako'z majnun» (2002) hikoyalar to'plami bu haqdagi achchiq haqiqatni ro'y-rost ifodalaydi.

Ik kitob

- Said Ahmadning birinchi kitobi «**Tortiq**» nomli hikoyalar to'plami bo'lib, **1940-yilda** nashr etilgan.

ASARLARI

Hikoyalar to'plami:

- «Er yurak» (1942);
- «Farg'ona hikoyalari» (1948);
- «Muhabbat» (1949);
- «Cho'l oqshomlari»
- «Odam va bo'ron».

Qissalari:

- «Qadrdon dalalar» (1949);
- «Hukm» (1958).

Romanlari:

- 1964-1974-yillar oralig`ida «Ufq» trilogiyasini yozdi.
- 1988-yili adibning «Jimjitlik» romani nashrdan chiqadi.

Dramalari:

- Said Ahmad 70-80-yillarda o'z hikoyalari asosida «Kelinlar qo'zg'oloni», «Kuyov» nomli pyesalar yozadi.

Istiqlol yillarida

- «Xandon pista» (1994);
- «Bir oʻpichning bahosi» (1995) hajviy toʻplamlari.
- «Yoʻqotganlarim va topganlarim» (1998);
«Qorakoʻz majnun» (2001);
- «Kiprikda qolgan tong» (2003) kitoblari;
- 3 jildli «Tanlangan asarlari» (2000) chop etildi.

ADIB HIKOYALARIDA:

- Oybekning psixologik tasvir mahorati,
- Gʻafur Gʻulom yumori,
- Abdulla Qahhor bayonidagi ixchamlik mujassamdir.

**BILIB
OLING!**

"Kelinlar qo`zg`oloni" kinofilmi haqida

- **Suratga olinga vaqti:** 1985-yilda "O`zbekfilm" kinostudiyasi tomonidan suratga olingan.
- **Rejissor:** Melis Abzalov.
- **Bosh rol** – qaynona rolida Tursunoy Jafarova.

E'TIROF

- **Said Ahmad O'zbekiston xalq yozuvchisi (1980).**
- **O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan madaniyat xodimi (1968).**
- **Hamza nomidagi Davlat mukofoti sovrindori**
- **«Buyuk xizmatlari uchun» (1997).**
- **«Do'stlik» (1996) ordenlari bilan taqdirlangan.**
- **"O'zbekiston Qahramoni" (1999).**

XOTIRA MANGU

- 2013-yil 10-iyun kuni Said Ahmad va taniqli shoira Saida Zunnunova xotirasiga Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy bog'ida haykal o'rnatildi.

“UFQ” TRILOGIYASI

- «Ufq» romani nafaqat Said Ahmad ijodida, balki adabiyotimizda ulkan voqea bo'lgan uch qismli asar bo'lib, roman-trilogiya hisoblanadi. Asarda xalqimizning Ikkinchi jahon urushigacha, urush davri, urushdan so'nggi yillardagi qismati qalamga olingan.

- Birinchi kitobi **«Qirq besh kun»;**
 - Ikkinchi kitobi **«Hijron kunlarida»;**
 - Uchinchi kitobi **«Ufq bo'sag'asida»** deb ataladi.
-
- Trilogiyada o'sha yillari xalq boshiga tushgan mashaqqatli kunlar, musibatlar, ularni katta bardosh bilan yengib o'tgan kishilar adib tomonidan zo'r mehr va ilhom bilan tasvirlangan.

QOCHOQ

Tursunboy shu to'qayda. Uning qamishlar orasida yashirinib yurishini Jannat xoladan boshqa hech kim bilmasdi...

BILIMINGIZNI SINANG!

- 1. “Jimjitlik” romani kimning qalamiga mansub va qachon yaratilgan?
- 2. “Kelinlar qo’zg’oloni” komediyasi kimning qalamiga mansub va qachon yozilgan?
- 3. “Ufq” trilogiyasining birinchi kitobi?
- 4. “Qochoq” deb nomlangan parcha trilogiyaning qaysi kitobidan olingan?
- 5. Tursunboyning ota-onasi kim edi?
- 6. “... ota diydoridan, ona mehridan, yor birodarlari davrasidan olisda, chaqirsa ovoz yetmaydigan joyda quvg’in bo’lib, olamdan o’tgan...” yigit qaysi asar qahramoni?
- 7. Kimning qaysi asari Abdulla Qahhor tomonidan “... odamga quvvat beradigan, uning boshini “toshdan” qiladigan ishonch barq urib turgan haqiqiy hayot manzarasidir” deb ta’riflangan?
- 8. Ikromjon o’g’li Tursunboy to’qayda uchratganda uning to’qayga kelganiga necha oy bo’lgan edi?

E'TIBORINGIZDAN
XURSANDMIZ!